

معرفی سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با علم و فناوری

گروه اسپایس

SPICE Group

(Science Park and Innovation Center Expert Group)

ترجمه و تدوین: محمدعلی انتظاری

اولین جرقه‌ها

در نوامبر ۱۹۹۱ و در همایش سالانه ADT (انجمن مراکز نوآوری و فناوری آلمان) موضوع به خصوصی را در دستور کار خود قرار داد. برای اولین بار علاوه بر شرکت‌کنندگان عادی بین‌المللی، بسیاری از نمایندگان از اروپای مرکزی و شرقی نیز معرفی شدند.

تنها دو روز پیش از آن دیوار معروف برلین فرو ریخته بود (عده‌ای آن را تنها یک تصادف می‌دانند)، و فصل جدیدی در روابط میان کشورهای جهان گشوده شد. روزگاری جدید و پر از امیدها، انتظارات، آرزوها و چشم‌اندازهای زیبای آینده. شرق و غرب در این کنفرانس با یکدیگر دیدار کردند، اما شروع گفتگوها ساده نبود. این مشکل بیشتر از آن‌که ناشی از زبان‌های متفاوت باشد، ناشی از تعارض دیدگاه‌ها، گذشته، تعاریف و تجربیات هر کدام از شرکت‌کنندگان با یکدیگر

ماهیت گروه

گروه اسپایس (Spice Group) یک انجمن مبتکرانه متشکل از متخصصین پارک‌های فناوری و علمی، مراکز رشد تجاری، مراکز نوآوری و همینطور مراکز مشوق اقتصادی، صنعتی و مؤسسات دولتی از سراسر دنیا می‌باشد. قاعده اصلی گروه اسپایس کار کردن اعضا با یکدیگر بر اساس اعتماد متقابل در فضایی روشن و خلاقانه است. اعضا به صورت فردی بر اساس مصوبات و قوانین مشخص شده در اصول گروه فعالیت می‌نمایند. مؤسسات و سازمان‌ها با این‌که نمی‌توانند عضو این گروه شوند، با این حال می‌توانند نسبت به معرفی سازمان متبوعشان و یا ارائه راه‌کارها و فعالیت‌هایشان در حوزه‌های مشخص شده گروه، که بر حول محور پارک‌های علمی-فناوری و مراکز رشد تجاری استوار است، اقدام نمایند. در ادامه به تاریخچه و نحوه پیدایش گروه از ابتدا می‌پردازیم.

شرکت‌کنندگان تصمیم گرفتند تا در سریع‌ترین زمان پیش‌رو دوباره به مذاکره با یکدیگر بنشینند. پس از این نشست، همایش‌های منظم و دوره‌ای برای اعضا برنامه‌ریزی شد. بدین ترتیب نشست‌های دوم و سوم در سنت‌پترزبورگ در ماه‌های مارس و ژوئن ۱۹۹۲ برگزار گردید. پس از آن نشست‌های ICECE نیز ابتدا در سال ۱۹۹۳ (و باز هم در سنت‌پترزبورگ) برگزار شد و دومین نشست آن نیز در بوداپست مجارستان و در سال ۱۹۹۵ تشکیل گردید. این همایش‌ها و نشست‌ها به همین منوال تا سال ۱۹۹۸ به طور مداوم ادامه داشت.

در ششمین سال فعالیت، این کارگروه تصمیم به پایه‌گذاری جدی "اسپایس گروپ" (Spice Group) گرفت. این مجمع با نمایندگانی از ۲۹ کشور کار خود را در سال ۱۹۹۸ به طور رسمی آغاز نمود و در حال حاضر به عنوان هسته اصلی برنامه‌ریزی فعالیت‌های این اعضا به فعالیت می‌پردازد. این هسته جدید نشان‌دهنده این واقعیت بود که گروه، تصمیم به جهانی کردن فعالیت‌های خود گرفته است. این گسترش فعالیت‌ها به سطح جهانی نه فقط از لحاظ جغرافیایی، بلکه از لحاظ زمینه‌های کاری نیز قابل توجه بود؛ کارشناسان حقوقی، متخصصین سرمایه‌گذاری‌های پرریسک و کارآفرینان نیز به این اجلاس دعوت شدند.

هرچند که زمینه کاری بسیاری از اعضا به نسبت روزهای نخستین پایه‌گذاری این اجلاس تغییر یافته است، با این حال پایه‌ها و اصول مصوب در آن از سال ۱۹۹۱ تغییر زیادی پیدا نکرده است. در حال حاضر اعضای این ۱۰۲ کشور دنیا و از ۴ انجمن بین‌المللی، ۷۰ انجمن ملی، ۱۷۱۴ مرکز رشد تجاری و ۳۹۸ پارک فناوری عضو این گروه می‌باشند.

بود. کلمات و گفتار رد و بدل می‌گردید، اما آیا اصطلاحات در میان دو کشور تعریفی مشخص داشتند؟ همایش رسمی، زمان و مکان کافی جهت گفتگوهای بیشتر و دانستن در مورد یکدیگر را در اختیار طرفین قرار نداد تا بتوانند شروع به گسترش تفاهات فی‌مابین نمایند. بنابراین برای شرکت‌کنندگان بین‌المللی یک میزگرد در روزهای بعد از همایش برنامه‌ریزی شد.

یک میزگرد

حدود بیست نفر از متخصصین در سالن BIG Berlin که اولین انکوباتور یا مرکز رشد کسب و کار در آلمان و همچنین اولین پارک فناوری این کشور می‌باشد (تأسیس در سال ۱۹۸۳)، میزگردی را تشکیل دادند. بسیاری از شرکت‌کنندگان بار اولی بود که یکدیگر را ملاقات می‌کردند. به همین دلیل هر کدام از آنها به معرفی خود، جایگاه کاری، برنامه‌ها، دیدگاه‌ها، انتظارات و در آخر نتایجی که از شرکت در همایش اصلی بدست آورده بود می‌پرداخت. این معرفی کشور به یک سنت در دیدارهای آینده تبدیل شد؛ یک بروزرسانی در مورد آخرین پیشرفت‌ها در مراکز رشد و فعالیت‌های کارآفرینی در کشورهای مختلف. در حال حاضر، گزارشات کشورهای عضو در خیرنامه‌های مجمع، نقش بروزرسانی اطلاعات را برای تعداد بیشتری مخاطب بر عهده گرفته است.

مهم‌ترین بخش ماجرا این بود که این میزگرد نشان داد پتانسیل و اشتیاق زیادی برای رد و بدل کردن تجربیات بین طرف‌های اروپای مرکزی و شرقی وجود دارد. پس از این رویداد بود که

در حال حاضر
اعضایی از ۱۰۲
کشور دنیا و از ۴
انجمن بین‌المللی، ۷۰
انجمن ملی، ۱۷۱۴
مرکز رشد تجاری و
۳۹۸ پارک فناوری
عضو این گروه
می‌باشند

سازمان دهی گروه

تقاضای عضویت و بررسی آن بوسیله هیأت رئیسه گروه اسپایس نیز صورت پذیرد. همچنین با پیشنهاد یکی از اعضای اصلی اسپایس و تأیید هیأت رئیسه نیز این امر امکان پذیر است. انواع مختلفی از عضویت وجود دارد که عبارتند از:

- عضویت کامل
- اعضا ICECE
- عضویت افتخاری
- میهمانان و اعضای ناظر

ماده سوم: ساختار گروه اسپایس

همایش عمومی: این همایش مربوط به حضور تمامی اعضا اعم از فردی یا سازمانی می باشد. این همایش عمومی بر روی بودجه سالیانه، گزارش ها و انتخاب اعضا هیأت رئیسه تصمیم گیری می کند. در صورتی که در دعوتنامه مورد دیگری ذکر نشده باشد، تمامی همایش های گروه به عنوان همایش عمومی شناخته می شود.

هیأت رئیسه: هیأت رئیسه شامل رئیس، حداقل دو نایب رئیس و حداقل دو مدیر منطقه ای می باشد. رئیس و نواب او مسئول اجرای امور جاری مربوط به بودجه و گزارش عملکرد و هزینه های سالیانه به هیأت رئیسه می باشند. اعضای هیأت رئیسه برای سه سال و بوسیله رأی اکثریت اعضا در همایش عمومی انتخاب می شوند.

انجمن مشاوران: در صورتیکه نمایندگان بخش دولتی در گروه اسپایس تصمیم به تشکیل کارگروهی برای مشاوره نمایند، هیأت رئیسه در زمینه های مهم و راهبردی این مشاوره ها را لحاظ خواهد نمود.

دبیرخانه ها: گروه اسپایس حداقل دارای یک دبیرخانه برای تمامی امور سازمانی و اداری خود می باشد. دبیرخانه هایی که در حال حاضر مشغول به فعالیت می باشند در برلین و پوزنان مستقر هستند.

اصول کاری گروه اسپایس

اصول کاری مصوب در گروه اسپایس برای اعضای آن به شرح زیر است؛ متعهد به انجام امور مربوط به کارآفرینی و به همینطور نوآوری در کشورهای متبوع خود بدون توجه به این نکته که در کدام زمینه کاری مشغول به فعالیت هستند؛

قبول مسئولیت در قبال کمک به تبادل آزاد و شفاف اطلاعات و همکاری در بومی کردن و بهره برداری کشور متبوعشان از اطلاعات دریافتی؛

شرکت در جلسات، همایش ها و باقی فعالیت های شبکه ای با منابع شخصی خود؛

حمایت از یکدیگر

از تمامی این عملکردها این گونه می توان برداشت نمود که دست اندرکاران گروه اسپایس در تلاش هستند تا با ایجاد و توسعه شبکه ای نیرومند از فعالین حوزه فناوری و صنعت، خصوصاً پارک های فناوری و مراکز رشد از سراسر دنیا، گامی در جهت افزایش آگاهی و تبادل اطلاعات میان این مراکز بردارند.

گروه در طی پنج سال فعالیت ابتدایی جدی خود، موفق به ایجاد شبکه ای نیرومند از متخصصین نه فقط از کشورهای اروپایی بلکه از کشورهای دیگر در میان قاره های دیگر نیز شده است. نام Spice Group که مخفف Science Park and Innovation Center Expert Group و به معنای "گروه متخصصین پارک های علمی و مراکز نوآوری" می باشد، نیز جهت شناساندن ماهیت جهانی این گروه و چشم انداز آینده آن انتخاب گشته است. گروه بسیار علاقمند است تا حمایت های مختلفی را در جهت تغییر ماهیت خود به یک "انجمن حرفه ای" دریافت نماید. علاوه بر این اعضا گروه اقدام به معرفی "اهداف و سازماندهی" گروه نموده اند. این اهداف و برنامه ها با ماهیتی نظیر اساسنامه برای اعضا گروه را دارد. در زیر به چند ماده مهم از این توافقنامه اعضا اشاره شده است.

ماده یکم: اهداف و فعالیت ها

هدف گروه اسپایس بالا بردن آگاهی ها و معلومات درباره ی مراکز رشد تجاری، رشد اقتصادی، کارآفرینی و انتقال فناوری بوسیله ی در دست گرفتن پروژه هایی با همکاری اعضا می باشد. این پروژه ها به منظور:

- افزایش تبادل اطلاعات در زمینه های رشد اقتصاد منطقه ای، مراکز رشد تجاری و نوآوری و همینطور پارک های علمی و فناوری؛
- تسهیل و تسریع همکاری های تجاری منطقه ای، ملی و بین المللی و همچنین توسعه ارتباط و همکاری بین شبکه ها و انجمن های مختلف؛
- انتقال چگونگی عملکرد و اطلاعات در زمینه ی مراکز رشد تجاری و مدیریت شرکت های کوچک و متوسط؛
- توسعه برنامه های تحصیلی و آموزشی برای مدیران پارک های فناوری، مراکز رشد، مؤسسات توسعه اقتصاد منطقه ای و همینطور شرکت های کوچک و متوسط؛
- ایجاد و توسعه شبکه های غیر رسمی تخصصی به عنوان پیوندی عمومی میان شبکه های تخصصی موجود و یا در حال توسعه.

ماده دوم: اعضا و میهمانان

جهت بازتاب اهداف گروه لازم است از هر کشوری که دارای فعالیت در زمینه های مرکز رشد، پارک های علمی و یا فناوری می باشد، حداقل سه نماینده جهت عضویت دعوت انتخاب گردند. ترجیحاً این فرد باید در زمینه های زیر مشغول به فعالیت باشد:

- متخصصینی که نماینده یک انجمن ملی تجاری، مرکز رشد تجاری و یا پارک فناوری باشند؛
  - متخصصینی که نماینده مؤسسات دولتی یا عمومی باشند که در زمینه توسعه اقتصادی، کارآفرینی و یا سیاست های نوآورانه فعالیت می نمایند؛
  - متخصصین فعال در زمینه مراکز تجاری، نوآوری، کارآفرینی یا پارک های فناوری (برای مثال مشاورین مراکز رشد یا مراکز نوآوری).
- عضویت می تواند بوسیله دعوت هیأت رئیسه باشد و یا به سادگی با پر کردن فرم